

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2019. szeptember

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága szeptember végéig 534,9 milliárd forinttal **növekedett** négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben kizárólag lakossági értékesítés által megvalósított nettó forintkibocsátás 886,5 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 212,9 milliárd forinttal növelte.
- **A harmadik – szintén növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 61,7 milliárd forint összegben.
- **A negyedik – előbbiekkal ellentétes csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatörlesztés, amely 626,2 milliárd forinttal csökkentette a költségvetés adósságát.

Az előzetes adatok szerint szeptember végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2019-ben, milliárd forint

	2018. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2019. szeptember		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-IX. hónap				előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont
1. Forint	22 795,954	79,5%	9692,006	8805,529	0,000	886,478	23 682,432	81,0%	1,6%
1.1. Hitel	1 167,691	4,1%	20,084	14,279	0,000	5,804	1 173,495	4,0%	-0,1%
1.1.1. Külföldi	1 167,691	4,1%	20,084	14,279	0,000	5,804	1 173,495	4,0%	-0,1%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,0%
1.2. Állampapír	21 628,263	75,4%	9671,923	8791,249	0,000	880,673	22 508,937	77,0%	1,6%
1.2.1. Piaci értékesítésű	21 589,085	75,3%	9671,923	8791,249	0,000	880,673	22 469,759	76,9%	1,6%
1.2.1.1. Kötvény	12 836,062	44,7%	2837,088	2755,481	0,000	81,607	12 917,670	44,2%	-0,5%
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	1 237,307	4,3%	1520,666	1998,443	0,000	-477,777	759,531	2,6%	-1,7%
1.2.1.3. Lakossági állampapír	7 515,716	26,2%	5314,168	4037,326	0,000	1276,843	8 792,558	30,1%	3,9%
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,178	0,1%	0,000	0,000	0,000	0,000	39,178	0,1%	0,0%
2. Deviza	5 724,768	20,0%	70,387	696,572	212,909	-413,276	5 311,492	18,2%	-1,8%
2.1. Hitel	794,975	2,8%	7,840	17,253	32,839	23,426	818,401	2,8%	0,0%
2.1.1. Külföldi	794,975	2,8%	7,840	17,253	32,839	23,426	818,401	2,8%	0,0%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,0%
2.2. Állampapír	4 929,793	17,2%	62,547	679,319	180,070	-436,702	4 493,091	15,4%	-1,8%
2.2.1. Külföldi	4 246,199	14,8%	0,000	613,791	151,077	-462,714	3 783,485	12,9%	-1,9%
2.2.2. Belföldi	683,594	2,4%	62,547	65,528	28,994	26,013	709,607	2,4%	0,0%
Összesen	28 520,723	99,4%	9762,393	9502,100	212,909	473,202	28 993,924	99,2%	-0,2%
Egyéb kötelezettség	167,444	0,6%	299,382	246,226	8,532	61,688	229,132	0,8%	0,2%
MINDÖSSZESEN	28 688,167	100,0%	10061,775	9748,327	221,441	534,889	29 223,056	100,0%	0,0%

A központi költségvetés devizaadóssága szeptember végéig 413,3 milliárd forinttal 5 311,5 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2018. év végi 20,0 százalékos szintről 18,2 százalékos szintre csökkent a teljes adósságban belül.

A költségvetés forintadóssága szeptember végéig 886,5 milliárd forinttal nőtt, és 23 682,4 milliárd forintot ért el, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 81,0%-át. 2018. decemberében ez az arány 79,5% volt.

2019. szeptember végén a lakossági állampapírok állománya 8 792,6 milliárd forintot tett ki, ami 1276,8 milliárd forint növekedést jelent 2018. december vége óta. A növekedést elsősorban a lakossági finanszírozás arányának és futamidejének további növelése érdekében 2019 június 3-tól bevezetésre került 5 éves futamidejű lakossági államkötvény, a Magyar Állampapír Plusz értékesítése eredményezte. Ezzel párhuzamosan négy, már régóta forgalmazott lakossági állampapír (Féléves Magyar Állampapír, Kétéves Magyar Állampapír, Bónusz Magyar Állampapír, Kincstári TakarékJegy Plusz) értékesítése júniustól megszüntetésre került. Az új lakossági állampapír mellett a korábban is sikerrel forgalmazott Egyéves Magyar Állampapír, Prémium Magyar Állampapír, Kincstári TakarékJegyek és a Babakötvény értékesítések is hatottak a lakossági állampapír állományváltozására.

A kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható Magyar Állampapír Plusz állománya szeptember végére 2 124,0 milliárd forintra növekedett. Az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír állománya 2019. szeptember végén 156,6 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 2 732,7 milliárd forint volt, míg a Bónusz Magyar Állampapír 7,2 milliárd forint csökkenést követően 457,8 milliárd forintos állománnyal zárt hó végén. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya 221,0 milliárd forint összegű csökkenése következtében 279,2 milliárd forintra mérséklődött szeptember hó végéig. Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 2 551,5 milliárd forint volt szeptember végén, ami 618,3 milliárd forinttal alacsonyabb a 2018. év végi állománynál. A Féléves Magyar Állampapír állománya 166,1 milliárd forint csökkenés következtében 87,7 milliárd forintra mérséklődött. Az Egyéves Magyar Állampapír állomány csökkenés oka részben az, hogy a befektetői kör 2018. évi szűkítésének következtében nem került sor a lejárt állomány jelentős

részének megújítására, továbbá hogy a lakossági befektetők lejáró értékpapírjaikból képződő bevételeiket Magyar Állampapír Plusz vásárlására fordítják.

Az ÁKK Zrt. szeptember hó folyamán 147,3 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír állománya szeptemberben 22,0 milliárd forinttal emelkedett az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,9-a, 4 377,7 milliárd forint államkötvény és 0,1%-a, 4,3 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje szeptember végén 5,8 év volt, amely kissé emelkedett az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 61,7 milliárd forinttal növekedett. Szeptember végén az állomány 229,1 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,8%-át teszi ki.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* szeptemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,1-ről 2,5-re növekedett. A *kötvényaukciókon* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,3-ről 2,0-re mérséklődött.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó szeptemberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 2 bázisponttal csökkent, és -0,03%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó szeptemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,04% lett, amely 1 bázisponttal alacsonyabb az augusztusi értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 0,38%-ot tett ki, amely 52 bázisponttal alacsonyabb, mint az utolsó júliusi aukción kialakult átlaghozam. Az *5 éves kötvény* utolsó szeptemberi aukcióján az átlaghozam 0,94%-ot ért el, amely 19 bázisponttal meghaladja az utolsó augusztusi aukción kialakult átlaghozamot. A *10 éves kötvényaukció* 1,92%-os átlaghozama 12 bázisponttal magasabb, mint az utolsó augusztusi aukción kialakult átlaghozam.

Budapest, 2019. október 10.

Kurali Zoltán
vezérigazgató